

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Pe calea mântuirii

Poporul Sălajului luând parte la Sfintele Misiuni din Buciumi.

De Păr. Dr. Nic. Lupu.

Este știut câtă primenire sufletească și câtă mângăere aduc misiunile populare. Darul sf. Spirit picură în inimi ca o ploaie binefăcătoare, iar sufletele credincioșilor se înprospătează și se întăresc ca să poată înfrunta mai cu ușurință năcazurile și amărăciunile vieții de toate zilele. Dar nu mai puțină este mângăerea preotului misionar, văzând cum credincioșii aleargă la lăcașul Domnului, ca să soarbă cu nesăț cuvintele sfinte și mângăetore de pe buzele lui, căindu-se de păcatele pe cari au avut nefericirea de ale face, spălându-și sufletele în baia stinței Mărturisiri și nutrindu-și-le cu Trupul și Sângele Domnului în sf. Cuminecătură.

În zilele de 14 și 15 August, adevărată în prețioasă și în sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului s'au ținut astfel de misiuni în frunța comună Buciumi din județul Sălaj, în țara sufletelor curate și aprinse de cea mai sfântă dragoste de Dumnezeu, de biserică și de neam, în țara badii Gheorghe Pop de Băsești și a d-lui Iuliu Maniu.

Încă de Sâmbătă la vecernie, credincioșii din Buciumi auzind că a venit în satul lor un părinte dela Blaj, începură a curge înspre biserică pentru a se mărturisi, iar Duminecă dimineața la utrenie, liturgie și predici vre-o 6000 de oameni ascultau cu cea mai mare evlavie. Dar acesta era numai începutul, căci încă în decursul utreniei, pe când bravii cantori intonau din strană catavasiile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, pe ulițele comunei se auzeau cântece:

Toată lumea-ți strigă ție:
Ai milă de noi Marie!
O Marie, slavă ție!
Marie!

Veneau adevărat pelerinaje bine organizate de prin comunele Stărciu, Șeredei, Ponițe, Hurez, Tusa, Vălcău, Iaz, Giumelcis, de pe sub muntele Rez, de peste Meseș și din alte părți, dintre cari unii plecară cu o zi, alții cu două zile înainte, numai pentru a asculta predicile părintelui dela Blaj, a se închina venerabilei icoane Maicii Domnului din marea și frumoasa biserică din Buciumi și a se cumineca, înnoindu-și și înprospătându-și sufletele. Nu-

mărul credincioșilor în curând ajunse la 15,000 de oameni, bărbați, femei, tineri, bătrâni, flăcăi în vestimente frumoase și curate ca și sufletele lor, și fete în haine măestrit lucrate și chindisite, cu fețele îmborjorate de sănătate și de arșiță, iar cu inimile învăpăiate de iubire către Maica lui Dumnezeu și către Fiul său pe care răii

L-au dus să-l răstignească,
Pe noi să ne mântuiască.

În frunța grupurilor din fiecare comună mergeau trei purtând câte o cruce cu Mântuitorul răstignit, urmau apoi tineri cu prapori, cu steaguri și stegulețe de-ale reuniunilor Mariane de prin respectivele parohii, fetițe cu cununi și buchete de flori, pe cari le aduceau ca să le dăruiască Preacuratei Fecioare ca un prinos curat, apoi credincioșii în rânduri de câte patru. Imnurile sfinte și cântările străbăteau văzduhul vrând parcă să pătrundă până la porțile cerului, ca să ceară mila Celui Preaînalt și ocrotirea Preamilostivei Mame alui Dumnezeu peste poporul său.

După amiază începură mărturisirile pe cari le ascultară păr. protopop Vasile L. Pop din Sângeorgiul de Meseș, păr. Ștefan Pop, profesor la liceul de băieți din Blaj, păr. Cornel Oțel parohul din Buciumi, Matei Moldovan din Agrij, Ioan Pușcaș din Bozna, Gheorghe Achim din Răstolțu deșert, Victor Simoc din Răstolț, Gavril Deac din Ciachi-Gărbău, Onoriu Pantea din Cutiș, Victor Varga din Bercea și păr. misionar din Blaj. Bravii preoți continuară cu ascultarea mărturisirilor până dimineața în revărsatul zorilor, iar la sf. liturgie sau cuminecat vre-o 3000 de persoane.

Insufletețirea și evlavia era fără seamăn. Ca în primele veacuri ale creștinismului prin catacombele Romei, când credincioșii nu voiau să știe nici de oboseala drumului, nici de noaptea nedormită: un singur gând și o singură dorință-i stăpâna, să-și curățească sufletele și să se împreune cu Domnul nostru Isus Hristos sub forma pâinei și a vinului.

Abia pe 'nserate mulțimea începu a se imprăști mulțumită că a putut s'aducă Maicii lui Dumnezeu prinosul cel mai sfânt și mai curat, lăsând în sat o atmosferă sfântă și pioasă. În razele lunii, tinicheaua

de pe acoperișul bisericii strălucea sfioasă, turnul ca și un uriaș deget de profet arăta spre ceruri, iar vântul mulcomit tremurând printre frunzele arborilor părea că șopteste lumii despre o viață unde nu este durere, nici întristare, nici suspinare, ci bucurie fără de sfârșit, când de pe drumuri și dinspre codri mai veniau, ca un răsnet din altă lume dulcile melodii:

O Marie, slavă ție,
Marie!

Focul dela Coșlar.

Au ars două bărăci cu muniții din depozitele militare.

Duminecă în 21 August, seara pela orele 9, locuitorii orașului nostru au auzit cu groază că sună alarma de foc. Ieșind la stradă, oamenii, se întrebau: unde arde?

Focul nu era însă în Blaj, ci se vedea lumina mare și vălătaie pe norii dela Apus. Polițistul care dădea alarma spunea:

— Ard magazii militare dela Coșlar!

Coșlarul este o comună mică în apropierea Teiușului, unde Nemții au fost făcut mari depozite de muniții și de efecte militare, și cari, fiind păstrate de armata noastră, cuprind și astăzi materiale de război.

Știut fiind acest lucru, vestea focului dela Coșlar a băgat în mare spaimă pe toți locuitorii ținutului. Între ceasurile 9—10 se auzeau și până la noi bubuiturile exploziilor

Primăria din Blaj a primit două telegrame, una dela gara Teiuș, alta dela Procurorul din Alba Iulia, să plece pompierii din Blaj numai decât la foc. Pompierii au și plecat, în frunte cu d. Ștefan Dragoș, primarul, și au sosit acolo pe la ceasurile 11. Focul era însă atunci spre potolire. Miliția din Alba Iulia care sosise mai din vreme, a reușit să împiedece lăptirea primejdiei. Mare noroc a fost că în celea două bărăci aprinse nu se aflau decât gloanțe de pușcă și rachete, cari n'au făcut stricăciuni mai mari și focul n'a apucat să se întindă și la celelalte depozite.

Pricina focului nu se știe.

Soldații de pază spun, că focul s'a născut în mijlocul uneia dintre bărăci, unde umblase în aceeași zi un plutonier, ca să vadă nește barometre (unelte cari măsoară greutatea și umezeala aerului). Paznicii mai spun, că din țigară sau din chibrit nu poate să se fi aprins, căci santinelele dela Coșlar nu-i iertat să aibă chibrite, sub grea pedeapsă. Și zi de zi li-se caută buzunarele.

Apostolul Duminicii.

Duminica XII după Rusalii
(4 Septembrie 1927). — I
Cor. 15, 1—11. —

Fraților, cunoscută fac vouă evanghelia, pe care am vestit-o, pe care ați primit-o, întru carea și stați, prin carea vă și mântuiți, de o țineți, precum o am vestit vouă; numai de nu ați fi crescut în deșert.

Auzind sf. apostol Pavel, că unii dintre Corinteni nu cred în învierea morților, îndemnați de anumiți filosofi păgâni, cari s'au învățat printre ei, se hotărăște ca în Cap 15 al epistolei sale să le dovedească această învățătură cea mai de seamă a bisericii. Iar dovada cea mai bună că cu toții vom învia este însăși învierea Domnului nostru Isus Hristos. Învățătura aceasta v'am mai propus-o eu vouă și atunci când v'am predicat cu glasul și nu prin scrisoare. Adevărat că acest adevăr vi-l propun acum într'un chip nou, dar cu toate acestea nu se deosebește întru nimic de învățătura pe care v'am vestit-o atunci când am petrecut în mijlocul vostru, și pe care o ați primit cu credință, și întru care ați și rămas statornici până acum, și prin care ați și început a umbla pe calea mântuirii.

Pentru că eu v'am dat întâiu ceea ce am și primit, cum că Hristos a murit pentru păcatele noastre, după Scripturi, și cum că s'a îngropat, și s'a sculat a treia și după Scripturi.

Și cum că s'a arătat lui Chifa, apoi celor doisprezece.

V'am dat întâiu, înseamnă că cea dintâiu învățătură pe care a dat-o sf. Pavel Corintenilor a fost învierea Domnului. Aceasta este cea mai de seamă minune a lui Isus și totdeodată și cea mai de seamă învățătură a bisericii. — După Scripturi înseamnă că Scripturile Vechiului Testament au proclamat despre învierea Domnului foarte învederat, astfel Isaia zice: »Acesta păcatele noastre le poartă și pentru noi suferă durere. Și noi am cugetat că dela Dumnezeu este el întru durere și năcaz. Iar el s'a rănit pentru păcatele noastre și a pățimit pentru fărădelegile noastre... și cu rana lui noi toți ne-am vindecat. Toți ca niște oi am rătăcit, fiecarele dela calea sa s'a abătut, și Domnul l-a dat pe el pentru păcatele noastre. Și el pentru că s'a chinuit, nu și-a deschis gura sa. Ca o oaie la junghiere s'a adus, și ca un miel fără viers înaintea celui ce-l tunde pe el, așa nu-și deschide gura sa. Întru smerenie judecata lui s'a ridicat și neamul lui cine-l va spune? Că s'a luat de pe pământ viața lui... pentru că s'a dat la moarte sufletul lui, și cu cei fărădelege s'a socotit, și el păcatele multora a purtat și pentru fărădelegile lor s'a dat« (53, 4—12). Iar psalmistul David ne asigură că Hristos va învia: »Pentru aceasta s'a veselit inima mea și s'a bucurat limba mea, și încă și trupul meu se va odihni cu sperare. Că nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici nu vei da pe cel cuvios al tău să vadă stricăciune« (Psalm 15, 9—10).

După aceea s'a arătat la mai mulți decât cinci sute de frați deodată, din cari mulți sunt până acum, iară unii au adormit.

Despre faptul acesta numai sf. Pavel ne povestește.

După aceea s'a arătat lui Iacob, apoi apostolilor tuturor, iară mai pe urmă de toți, ca unui născut fără de vreme, s'a arătat și mie.

Iacob acesta este al lui Alfeu, căci al lui Zevedeu murise cu mult înainte, cu moarte de martir. Că s'a arătat și tuturor apostolilor, se vede la Matei 28, 16—20 și la Luca 24, 36 și stihurile următoare. Mai pe urmă de toți s'a arătat Isus și lui Pavel, pe drumul care duce la Damasc. Sf. Pavel se numește aici născut fără de vreme, căci precum cel născut fără de vreme nu este vrednic a se număra între oamenii desăvârșiți, așa nici el care s'a făcut apostol numai târziu, adevărat după ce i-s'a arătat Isus.

Căci eu sunt mai micul apostolilor, carele nu sunt vrednic a mă chema apostol, pentru că am prigonit biserica lui Dumnezeu.

Despre aceasta vezi și epistola către Galateni 1, 13—16 și cea întâi către Timoteiu 1, 13.

Iară cu darul lui Dumnezeu sunt ce sunt: și darul lui care este întru mine nu a fost zadarnic, ci mai mult decât toți aceia m'am ostenit; însă nu eu, ci darul lui Dumnezeu, care este cu mine. Iară ori eu, ori aceia, așa propovăduim, și așa ați crescut.

Și dacă cu toate acestea am ajuns apostol și mai mult decât toți apostolii m'am ostenit (după cum se vede la II. Cor. 11, 23 și Rom. 15, 18), vrednicia nu este a mea ci a darului lui Dumnezeu care este cu mine. Dar nu numai eu, ci și ceilalți apostoli același lucru l-au propovăduit, că adevărat Hristos a murit și a treia zi a înviat. Învățătura noastră aceasta, voi nu numai că ați primit-o ci ați și crezut-o.

* * *

Că Hristos a înviat este așa de sigur, pe cât este de sigur că a trăit peste tot. Sf. Ambroziu și zice: »Vrednicia creștinului nu stă întru a crede că Hristos a murit, ci întru a crede că Hristos a înviat din morți«. Jidovii erau de părere că învățăceii au furat trupul Domnului din mormânt. Cum să se apuce însă de așa un lucru mare acei învățăcei, cari stăteau în cuiați

Foia „UNIRII POPORULUI“.

In munții Hațegului.

Misiunile dela Negoiu, Lunca Cernii, Meria și Mesteacă

de Dr. Nicolae Brinzeu canonic,
preș. Reun. de misiuni din Lugoj.

Țara Hațegului are o parte închisă între codrii și dealuri înalte, cari se mărginesc de o parte cu munții Ruscăi, de altă parte cu aceia ai Hunedoarei. Două comune mari, întinse pe valea Cernei, Lunca Cernii de jos și de sus, apoi pe culmi înalte, Meria, Mesteacă; iar peste dealuri, într'o altă vale și pe coaste, Negoiu. Acesta din urmă aparține comunei Rechitova, la depărtare de 14 klm. Acum 3 ani s'a aprobat să fie parohie de sine, dar n'are încă nici preot, nici învățător; vre-o 800 suflete stau așa. Lunca Cernii de sus și de jos, Meria și cătunul Mesteacă, (acesta la depărtare de vre-o 20 klm.), toate întinse, cu o populație de vre-o 4500 suflete, au un singur preot dela război încoace, care e și învățător, la Lunca de sus. Este școală și la Lunca de jos, dar în Meria și Mesteacă nu-i nimic.

În iarna aceasta am primit la Episcopia Lugoșului știrea, că Negoiu a fost atacat de pocăiți, iar Meria a fost ispitită să treacă la plasa Hunedoara, având să primească preot

ortodox; încercarea aici a fost făcută de o bancă dela Deva, dar n'a reușit. Destul, că noi abia așteptam, să vie vara cu praznicul sf. Ilie, ca să o luăm la misiuni în părțile acelea. Căci acolo numai vara se pot ținea misiuni; că de ce? o veți înțelege din cele ce urmează.

Am mai ținut noi misiuni acolo: în 1923 la Negoiu și Meria, în 1925 la Lunca de sus și înnoirea misiunilor la Negoiu. Acum ne-am propus să ținem misiuni la Negoiu și Lunca de jos, și înnoirea misiunilor la Lunca de sus și Meria. Afară de acestea, precum veți vedea, am trecut și pe la Mesteacă.

Plecat-am din Lugoj Luni 18 Iulie dim. la orele 4, trei inși: eu cu fratele secretar al episcopiei și al Reuniunii de misiuni (și al tuturor lucrurilor bune), Dr. Gheorghe Fireza (mi-se scrisese că pe Sf. Săneapărat să-l duc) și cu fratele Ioan Pop, tinărul preot dela Ohaba-Forgaci. Ca confesari, pe lângă cei doi preoți ai locului (fratele Al. Ghelner din Rechitova, administrator la Negoiu și Toma Nistor din Lunca de sus), rânduisem pe cei doi preoți mai bătrâni, cari au păstorit multă vreme satele acelea: Aron Mihaescu dela „Berthelot“ (românii îi zic „Burtălaș la fosta comună Fărcădin“, originar chiar dela Lunca Cernii (de aceea, când l-au cerut popă la ei în sat, oamenii au arătat feiertatului episcop Mihali, că e „vită din ocolul lor“), și Nicolae Todoran dela Paroșeni (care și el mai dorea să-și vadă odată pe „alduiții“ de luncani).

Noi cei dela Lugoj, de data aceasta n'am luat calea obișnuită; cu trenul la Hațeg, de unde mergi 34 klm. cu trăsura la Lunca. Ne-am hotărât să transversăm valea Begheului și, trecând muntele pe minunata șosea, Valea Ruscăi, de unde să trecem la Negoiu; calea aceasta au făcut-o, venind încoace, feiertatul episcop Hossu la 1909 și actualul episcop Nicolescu la 1925. Plecat-am deci din Lugoj la orele 4 dim. și la 6 1/2 am sosit cu trenul la Margira. Aci ne aștepta automobilul d-lui Winkler-Losch, proprietarul fabricii de sticlă dela Tomești (și candidat de conșul al Germaniei la Lugoj) care înțelegând gândul nostru, cu dragă inimă ne-a pus la dispoziție mașina și trăsura până la Luncani. La Tomești am vizitat fabrica de sticlă, de acolo la ora 9 am plecat cu trăsura la Luncani. Aici găsim colonie școlară a liceului din Lugoj, în frunte cu d-l director Dr. N. Lohan. Mai găsim aici zidurile descoperite, ruinele unor uzine de fier (topitoare), cari au fost părăsite.

Acum o sută de ani, austriecii au umplut văile Ruscăi și ale Hunedoarei cu fabrici; numai topitoare de fier se găseau în vre-o opt locuri: la Nădrag, Gladna, Luncani, Ruschita, Rusca, Ferdinand, Hunedoara și Gavoșdia iar la Ghelar baie de piatră cu fier. Azi abia fabricile dela Nădrag, Rusca, Ferdinand, Hunedoara și Gavoșdia mai lucrează; în celelalte sunt numai zidurile părăsite. Drumurile de fier au ușurat mult aducerea acestor mărfuri

în casele lor, de frica jidovilor. Și apoi învățăcaii mai erau și cu mult mai de omenie decât să o facă aceasta și apoi să mințescă. Mai mult, ei trebuiau să fie adevărați nebuni, dacă pentru o astfel de minciună au fost în stare să moară cu morțile cele mai groaznice, toți cei dospozece.

Dar chiar presupunând că l-au furat, cum de nu s'a trezit nici un singur păzitor, când au răsturnat piatra cea grea de pe mormânt. Iar dacă acești păzitori, așa au durmit de greu, încât nu s'au trezit nici la răsturnarea pietrii, cum li poate aduce cineva drept mărturii, că doară de când e lumea lume încă n'au fost primite mărturisirile martorilor celor cari au durmit la săvârșirea faptei? Ei și cum se poate că pe acești păzitori somnoroși cu toate acestea nu i-a pedepsit nimenea?

Alții spun că Isus a fost mort numai la părere. Unii ca aceștia nu-și dau seama că chinurile grozave trupești și sufletești, pierderea cea mare de sânge la bătaia cu sbiciuri și la răstignire, rana din inimă pe care i-a făcut-o ostașul cu sulița, oricare dintre acestea ar fi fost de ajuns ca să-l omoare. Mai adaugăți apoi, că atunci când mergea cu crucea pe spate nu o mai putea purta de oboseală. Dar chiar presupunând că n'ar fi stat în groapă 36 de ore învâlit în giolgiuri și uns cu miresme, cari singure erau de ajuns să-l omoare, — cum s'a putut desface singur din giolgiurile acestea, cum și-a putut răsturna singur piatra de pe mormânt, și cum ar fi putut umbla cu picioarele găurite?

Moartea lui Isus a fost sigură, pentru că a mărturisit-o sutașul; soldații nu i-au rupt fluierile cum era datina să facă cu cei vii încă; din coasta lui a ieșit sânge și apă, ceea ce este dovadă deplină despre moarte. Și apoi poate fi cineva atât de ușuratic să creadă, că Preacurata sa mamă și apostolii s'ar fi învoit să-l îngroape, dacă aveau cea mai mică bănuială despre aceasta?

Iar dacă a înviat Isus, și noi vom

învia, »câci de vremece prin om a venit moartea, prin om și învierea morților. Căci precum întru Adam toți mor, așa și întru Hristos toți vor învia; fieștecarele întru a sa rânduială, începătura Hristos, după aceea ceice sunt ai lui Hristos întru venirea lui» (I. Cor. 15, 21—23).

IULIU MAIOR.

DE PRIN SATE.

Sfințirea bisericii din Feldioara dieceza Gherlii.

Comitetul Bisericii române unite din Feldioara, cu onoare Vă invită să binevoiti a lua parte la Sfințirea Bisericii române unite, nou edificată, din loc, care se va săvârși Duminică, în 4 Septembrie 1927.

Programa serbărilor: 1. Sâmbătă în 3 Septembrie primirea Prea Sfinției sale D-lui Episcop Dr. Iuliu Hossu. 2. Tot atunci la 4 ore d. a. vecernie și serviciile religioase pregătitoare la sfințire. 3. Duminică în 4 Septembrie utrenie după care urmează sfințirea și liturghia arhierască. 4. La ora 1 d. a. masă comună în curtea parohială. 5. Potrecere cu joc pentru inteligenți, începutul la ora 6 seara. Intrarea benevolă.

La masă și potrecere va cânta muzica militară a Regimentului 81 inf. din Dej. Gara la Feldioara: Țag—Budatelec. On. Dni preoți sunt rugați a invita întreg poporul credincios la aceasta festivitate.

Comitetul Parohial.

*

Rog Stim. Doamne și Dșoare, cari vor să participe la sf. Bisericii noastre din 4 Sept. a se prezenta în haine românești și pe cât se poate și unii Domni, ca să dea exemplu țăranilor și țăranțelor din această comună de a purta și de a-și face și ei haine românești, pe cari le-au părăsit cu totul, înlocuindu-le cu hainele urite străine, ce le stau atât de rău.

Maria Cupșa a. Dănilă.

5-7 August în Unimăt.

Cu mult drag le-am așteptat aceste zile noi, poporul român din Unimăt (Jud. Sălăgiu) și în deosebi membrii *Societății Preaf. Inimi alui Isus*. Și cum să nu le fi așteptat cu atâta drag ori și care creștin bun, fiindcă în aceste zile, s'au ținut sfintele misiuni pentru credincioșii din parohie. Misiunile au fost conduse de Clar. D. Dr. Grigoriu Strâmbu și de M. O. D. Antoniu Bălibanu protopop Eriului și parohul Unimătului. Poporul din Unimăt și de altfel (afară de 2—3 excepții) bun dela fire și cunoscător al credinței și legii creștine catolice, n'a lipsit niciodată dela sfintele servicii dumnezești, nici dela frumoasele predici pe cari Dr. Strâmbu le-a ținut cu atâta înțelepciune și cu atâta foc, încât a încălzit și mișcat și inimile cele mai rele. Au avut efecte frumoase cele șapte predici, aranjate conform lipselor credincioșilor în așa fel, ca să formeze un întreg. S'au cuminecat peste 400 credincioși. Au venit și de prin satele vecine. Biserica totdeauna era arhiplină. Cari nu încăpau înăuntru, ascultau de pela ferestre cuvintele ce izvorau ca dintr'un isvor nesecat de pe buzele oratorului, încât poporul rămânea încântat la fiecare predică.

Ziua de 7 August a. c. a fost o zi de foarte mare bucurie pentru membrii Soc. Psf. Inimi alui Isus. În aceasta zi — la finea sf. Liturghii — s'a făcut prima promovare solemnă alor peste 100 membrii în Societatea Psf. Inimi alui Isus din Unimăt. Intre membrii se află o mulțime de intelectuali, studenți, elevi, toți însufleșiți față de scopul moral al societății, înflăcărați de dragoste față de Psf. Inimă alui Isus.

Seara — la școală — a avut loc o serbare pur religioasă morală a Societății Psf. Inimi. Programul era compus în modul următor: Rugăciune de Alexandrescu, recitată, de Livia Târțan, conferință despre societatea Preaf. sfintei Inimi, ținută de R. D. Teofil A. Bălibanu. Isus de Cerna recit. de Em. Caralea. Orfana, piesă morală; persoanele cari au rolat sunt următoarele: Maria Pereș, Ana Lobonțiu,

din străinătate, încât fabricile noastre s'au închis, poporul nostru a rămas fără câștig; mai lucrează pe la păduri, unde se poate.

Planul nostru fusese, ca partea cea mai frumoasă a drumului, dintre Lunca și Ruschița, — 23 km. — să o facem pe jos, luând numai un cal pentru povară. Durere, azi des de dimineață a plouat binișor; comandăm deci o trăsură și la ora 2 plecăm din Lunca. Se făcuse soare pe amiază; voioși mergem pe valea Begheiului în sus, 10 km., apoi o luăm la deal, prin pădure. Un drum șerpuitor de 7 km. duce până în vârful dealului, care e cum-păna apelor. Aici o mică poeniță se numește „stăul ursului“. Se pornește o ploaie grozavă cu fulgere și tunete; ne așezăm în mijlocul brazilor, să luăm ceva gustare. Dar ploaia nu mai contenește, pătrunde și prin desimea brazilor. O luăm iar la drum, acum la vale, tot pe drum șerpuitor, până ajungem în valea Ruscăi, apoi o luăm înainte, trecem repede pe la cele șapte izvoare, ploaia cade ca din găleată. Abia când ajungem la *Ruschița* încetează și ne zimbește iarăș soarele de seara. D-na și dl Biebel, proprietarul carierelor de marmoră dela Ruschița ne ies în cale și cu amabilitatea lor cunoscută, ne poftesc la o cină caldă, ce ne pregătiseră. Sosește și trăsură, comandată înainte dela Rusca, în calea noastră.

Potrecem un ceas în acest mic colț de raiu, unde n'ai de văzut, decât 2 rânduri de case, cu grădini și dealuri, apoi zidurile fa-

bricei de fier și minele (băile) de marmoră. E minunat să vezi, cum se taie peatra de marmoră, în bucați mari, care abia încap una într'un vagon; acelea apoi se taie cu niște fereștrăie, ca lemnul, se fac bucați mai groase (pentru cruci, stâlpi) ori mai subțiri ca scândura (pentru mese, table).

E seară târzie, când oboșiți, cu hainele și încălțămintele ude, sosim la *Rusca* și ne așezăm la cvartirul pregătit de vrednicul preot catolic de acolo, pâr. Fuchs. Dar nu ajungem să ne închidem ochii, părintele bate la fereastră și ne comunică, cumcă d-l director al „Industriei Miniere din Banat“, ne pune la dispoziție mâine zi, o mașină cu un vagon, ca să mergem cu trenul industrial până în pădure, numai de acolo călare.

A doua zi vedem Rusca cu uzinele de fer. În copilăria mea auziam povestind bătrânii, că pe vremuri ocupația lor, a celor dela Vulcan era: veneau cu trăsurile la Ruspert (Ruszkberg—Rusca-montană) de aici luau fier brut, îl duceau acasă și de acolo cu caii pe munte, la hotar, unde îl cumpărau „golani“ și îl duceau în Țara Românească. — La amiază luăm trenul mic până la pădure. Aci ne așteaptă caii din Negoiu. O luăm prin pădure la deal și după o oră și jumătate ni-se deschide o vedere minunată: *valea Negoiiului*, cu casele risipite ici colo. Mai facem un drum de 2 ore și iată-ne la biserică. Sărmana, e o ruină, de câțiva ani nu se mai servește în ea; i-a ajuns

necazul pe bieții oameni chiar în vremile cele mai grele. Dar în jurul ei grămizi de peatră arată, că se gândesc la zidirea unui nou locaș lui Dumnezeu.

Pentru sfintele misiuni au ridicat, în fața bisericii, un cort de frunză verde, formă de altar. Neavând locaș de închinare, nici preot în loc, ne putem inchipui, ce ușor li-e dușmanilor — lupilor răpitori — să atace turma. Dar nici ai noștri nu se lasă. Au un cantor inimos, pe Gheorghe Druț, care a făcut cursul la Lugoj; acesta îi adună, cântă cu ei, le ține învățăturii.

Suntem cei dintâi, cari am sosit. La biserică ne primește crâznicul bătrân — un moș cu inimă bună — și ne poftesc la casa sa.

— A, iată mărul, sub care am durmit în rândul trecut, în ograda! Dar acum e timp ploios, nu se poate afară. Ai fân în șură, moșule?

— Am, Măria Sa, alduiască-Vă Dumnezeu, toate sunt pregătite.

Luăm o mică gustare: lapte cu mămăligă, caș proaspăt, — și ne așezăm la odihnă. Dar iată, că târziu noaptea, sosesc ceilalți doi misionari: Mihăescu și Todoran. Au venit pe jos, dela Lunca Cernii, plini de apă, peste deal. Se așează și ei lângă noi, pe pocrovițele întinse în șură!

Dimineața, când să ne sculăm, iată-l sosit și pe fratele Al. Ghelner din Rechițova, preotul locului. Plecat cu 2 fiice mai mari — una

na Culic, Elisabeta Podariu, Terezia Marc, ilhelmina Culic, Maria Bob și Ana Dunca. aproape toate și-au simțit și predat rolul bine e tot, încât oaspeții intelectuali cari au prieput piesa s'au depărtat toți foarte mulțumii. A urmat apoi „Moartea lui Fulger“ de Coșbuc, recitată foarte bine de fetița Vioara Iuhas.

Peste așteptarea tuturor au reușit tablourile: Roagă-te și Lucră; familia sfântă înconjura de îngeri în primul tablou se rugase, iar în al doilea lucra. Tablourile au fost luminate de lampe electrice. Aranjarea a fost așa de exactă și plăcută încât onor. public nu se sătura a le privi. Toți s'au depărtat foarte mulțumiți, felicitând călduros pe aranjatorul care deși în comună a știut să mai procure oaspeților câteva clipe de mângâiere și înălțare sufletească.

Preasfânta Inimă alui Isus să-și reverse darurile Sale peste cei ce s'au oferit Ei și peste toți Românii pentruca să o cunoască, înțeleagă și să o iubească, cum și Dânsa i-a iubit pe ei!

Biserica cea nouă din Vaida-Cămăraș

Parohia cea mai săracă în protopopiatul Cojocnei a fost Vaida-Cămăraș cu filia Chizeu, abia numărând 60 fumuri în amândouă comunele, și o porțiune canonică, mică și slabă până la reforma agrară. Cu reforma agrară s'au îmbunătățit ambele, și parohia noastră și filia Chizeu, dobândind locuri bune din domeniul de acolo — al contelui Bethlen, încât din parohia cea slabă — astăzi este parohie de frunte, dar tot câștigul și întreprunerea și zelul e al zelosului preot *Laurean Marian*.

Dupăce parohia s'a tocmit așa de bine în privința materială la 32 jugăre dela 12 jug. parohul Marian încă de 2 ani s'a sfătuit cu pușinii și săraci săi poporeni, ca să facă acum și o biserică de piatră în locul întunecoasei și vechel biserici, făcută din bătrâni de gredele și acoperită cu șindilă, să nu rămână de răs la ungerii cei mulți din comună. Sfatul parohului a aflat inimi înțeleghătoare, și s'au pus

acum a luat bacalaureatul la Blaj, ca prima între toate — ca să ne facă menajul, i-a ajuns noaptea în fața unui deal mare, peste care ne mai putând trece, au poposit la casa unui român, până în făcut de ziua. — Durere, la reîntoarcere auzim că li-s'a întâmplat și mai rău: trăsura li-s'a răsturnat și una dintre domnișoare s'a lovit rău la un picior. Ce scump se plătesc misiunile la munte!... (Urmează).

In codru.

*E noapte. Printre arbori luna
Iși frânge razele curate
Vărsând sfiala ei gălbuită
Pe frunzele înfiorate.*

*In codru-i liniștle și pace,
Dorm toate fără de mișcare,
Un cântec doar se mai aude
Cum tremură în depărtare...*

*Iar eu sătul de lungă-mi cale
Sătul de-a lumii amăgire
Vin ca să-mi cant mângâiere
In nestrucata-i liniștire.*

*Și-i spun durerea ce m'apasă
Iar el m'ascultă ca un tată
Și'n urmă mă binecuvântă
Pe fruntea mea înfierbântată.*

G. B. Târnaveanul.

urmăr la urmă, și încă în 1926 au zidit o biserică de piatră frumoasă și au pus-o sub acoperiș, iar în a. c. s'a continuat lucrul, până ce au isprăvit-o și zugrăvit-o frumos.

În 7 August a. c. s'a binecuvântat de către Protopopul Ioan Hațegan cu 13 preoți lângă dânsul, cu mare solemnitate. Au fost de față la 800 creștini din toate comunele din vecini, precum și intelectualii din comuna Mociu în frunte cu harnicul și merituosul jude de ocol Dr. Emil Mureșian, familia Dan și alții. Predica festivă a ținut-o Vasile Micușian preot în Desmir și vice protopop onorar.

A fost o veselie mare și o dragoste creștinească rar văzută! S'au strâns și bani la biserică, 1700 lei.

Li-se aduce mulțămîntă la toți! Dumnezeu le răsplătească jertfele și ofertele.

Correspondent.

Primiri în „Institutul Recunoștinții“.

În ședința consistorială de Sâmbătă 10 August, s'au făcut primiri în internatul Institutului Recunoștinții. Cu reduceri la plată au fost primite următoarele eleve ale Liceului de fete:

Labo Maria și Sonea Maria cl. VII; Gherghel Silvia, Gruia Maria, Popa Maria și Florea Elena cl. VI; Popa Sidonia și Rusu Margareta cl. V; Iustian Maria, Achim Georgina și Todoran Melania cl. IV; Onosi Terezia, Hulea Maria, Cigărean Viorica, Florian Octavia, Baciș Tiberia, Mihalțan Maria și Ivan Eugenia cl. III; Boeriu Eugenia, Pădurean Angela și Pădurean Maria cl. II.

Cum stă lumea și țara.

Sacco și Vanzetti au fost trimiși pe lumea cealaltă.

Am arătat în săptămâna trecută ce vâlvă mare s'a făcut în toată lumea, în jurul celor doi anarhiști italieni din America, Sacco și Vanzetti. Ei erau judecați la moarte pentru jaf cu omor și trebuiau puși în scaunul electric, care-i una cu spânzurătoarea. Însă muncitorii din America și din toată lumea au făcut greve și au cerut iertarea celor judecați la moarte.

Judecătorii americani nu s'au lăsat însă înfricoșați și în noaptea de Luni spre Marți, 23 August, cei doi osândiți au fost dați pe mâna călăului. Ei au fost așezați pe rând în scaunul electric și au murit, strigând că sunt nevinovați. Părerea judecătorilor a fost însă alta și călăul și-a făcut datoria.

Banditul Cocoș a fost împușcat.

În Basarabia de multă vreme făcea tâlhării banditul Cocoș, pe care de ani de zile l-au urmărit zadarnic jandarmii. În zilele trecute l-au strămtorit însă într'o pădure de lângă Mănăstirea Curti și, după o luptă înverșunată ou el și cu cetașii lui, fiorosul bandit a fost împușcat și a murit pe loc.

În județul Făgărașului mor vitele de dalac. În mai multe comune din Țara Oltului (Calbor, Boholt, Felmer, Cinc, Rodbav, Galați) s'a ivit boala de dalac (antrax). Au și perit până acum peste 200 vite dintre celea mai bune soiuri. Bieții gospodari au pagube de milioane.

Pentru părinți.

— Știri despre școli. —

Inscrierile la școlile primare atât sătești cât și orășenești (publice și particulare, precum și grădiniile de copii) se vor face între 1—10 Septemvrie. Cursurile încep în ziua de 15 Septemvrie.

Școala de arte și meserii din Odorhei. Pentru anul 1927—1928 școala are vacante 25 burse, 5 solvenți și 10 externi în clasa I. 10 burse 5 solvenți și 10 externi în clasa II. și 6 burse în clasa IV. Inscierile se fac dela 1 la 10 Septemvrie a. c. Examenul de admitere se va ține la 10 Septemvrie a. c. Orice alte informațiuni se vor lua la Secretariatul școlii în toate zilele de la ora 9—12 a. m.

La școala de arte și meserii din Răcovița, jud. Sibiu, cursurile încep la 1 Septemvrie 1927. Se fac înscrieri de elevi noi. Școala are internat pentru elevii streini, cari nu plătesc nici o taxă, ci trebuie să aducă numai ceva alimente în natură. La 1 Septemvrie se deschide o secție nouă de fierărie-lăcătușerie.

La școala de arte și meserii din Rușeni-Cohalm se primesc înscrieri de elevi pentru anul școlar 1927—28 începând dela 20 August până la 1 Septemvrie. Informațiuni mai deaproape dă direcțiunea școlii.

La școala de arte și meserii din Năsăud sunt vacante 10 locuri la mecanică, 8 la tâmplărie, 8 rotărie, 8 croitorie. Inscierile se fac din 15 August până la 1 Septemvrie. Băieții trebuie să aibă etatea de 13—16 ani și să fie absolvenți de cel puțin 4 clase primare. Se primesc băieți și peste locurile susnumite, dar aceia mai plătesc o taxă deosebită. Amănunte să se ceară dela direcțiune.

La școala de arte și meserii din Careii-Mari în viitorul an școlar 1927—28 sunt vacante în clasa I. 30 locuri. Inscierile se fac între 15 August și 5 Septemvrie 1927 în fiecare zi între orele 9—12 și 3—6 la secretariatul școlii din str. General Moșoiu No. 12 Actele necesare pentru înscriere sunt: certificatul școlar, extrasul de naștere, actul de revaccinare, certificatul de paupertate (pentru cei ce solicită bursă) și o petiție timbrată cu 8 lei prin care cer înscrierea. Examenul de admitere se vor ține în zilele de 9—11 Septemvrie și vor consta dintr'o probă scrisă și orală din Aritmetică și Limba Română.

Școala comercială superioară din Satu-Mare La școala superioară de comerț din Satu-Mare înscrierile se încep la 1 Septemvrie și durează până la 15 Septemvrie. — Examenul de corigență, bursă și particulare, se țin dela 10 până la 15 Septemvrie.

Se primesc la școală absolvenți a 4 clase de liceu, școli civile și gimnazii, cari vor prezenta următoarele acte: certificat de absolvire a 4 clase, de revaccinare, de naționalitate și de naștere.

Burse vacante sunt patru.

Taxa școlară anuală e de 1300 Lei.

Dintre elevii școlii un număr de 30 va putea fi plasat la internatul „Casei Invățătorilor“, unde doritorii de a intra, vor înainta cereri încă de pe acum.

Cursurile încep la 26 Septemvrie 1927.

Școala de notari din Făgăraș. Ceice doresc a se înscrie, să se prezinte între 1—15 Septemvrie la Făgăraș, ducând și următoarele

acte: Certificat de cetățenie, extras de naștere, de bună purtare, de absolvirea claselor de liceu. Examenul de admitere se ține între 15 Septembrie și 1 Octombrie.

Stirile Săptămânii

Cununio. Duminecă după amiază s'a cununat în catedrala din Blaj D-șoara Lucia Radeș, fiica fostului forestier arhiedecezan David Radeș, cu d. inginer George Trimbițaș din Sermaș. Nun mare a fost d. Iuliu Maniu cu D-na Dr. Bianu.

Serberea dela Mănăstirea Lupșa. În ziua de Sântămărie, 15 August, la Mănăstirea Lupșa din Munții Apuseni s'a făcut o frumoasă serbare creștinească. Sfânta liturghie s'a slujit afară, lângă pădure, preoți fiind Păr. Dr. Coriolan Sabău și Laurențiu Pop. Pentru bolnavi s'a slujit și maslu. A fost de față mult popor, care s'a depărtat foarte mângâiat și întărit dela înălțătoarele slujbe.

S'a scufundat un vapor italian. Un vapor italian care plecase mai dăunăzi din Franța spre Sardinia, având o încărcătură de 500 tone și 10 marinari, s'a scufundat în Marea Mediterană. Pe vapor se aflau și patru călători, între cari un preot și un inginer. Cu vasul au perit și marinarii și călătorii.

Băntură otrăvită. În comuna Bădeni din jurul Turzii lucrau la o casă, la mașina de îmblătit, vre-o zece oameni. La mâncare stăpâna casei i-a omenit cu vinars. După puțină vreme, toți cei cari gustaseră din băntură au început a se simți foarte rău. De lucrat mai departe nici vorbă n'a mai putut fi. Lucrătorii simțindu-se tot mai rău au fost duși la doctor. Și s'a constatat că în rachiu fusese ceva dresură otrăvitoare. Cinci dintre lucrători sunt bolnavi de moarte. S'au pornit cercetări în potriiva crășmarului.

Bătăie mare pentru apă în Egipt. În Egipt e acum o uscăciune și o căldură ne mai pomenită, mai cu seamă spre lăuntru Atricei. Acolo apa e o raritate. Locuitorii află apă numai în câteva fântâni, foarte neîndestulătoare. Impărțirea apei o fac soldații, cari sunt puși de pază la fântâni, să nu se omoare însetații cari aleargă din mari depărtări la apă. De curând, cu toata paza cătanelor, locuitorii orașului Mana s'au încăierat pentru apă, rămânând în jurul unei fântâni 18 morți.

Mare nenorocire în stația Vereșmort. Un ungar din comuna Plăiești trecând cu căruța în ziua de 5 August peste linia ferată din stația Vereșmort (lângă Ocele Mureșului), a fost ajuns de acceleratul Teiuș-Cluj. Căruța în care se mai afla și nevasta ungurului, a fost aruncată departe în câmp și zdrobită. Dintre cei doi nenorociți, mai cu seamă femeia a fost cumplit rănită. Dușă la spitalul din Turda ea a și murit, având zdrobit osul capului. Bărbatul a scăpat.

Copiii să nu umble cu arme. În comuna Gălăuțaș de lângă Toplița s'a aprins de curând și a ars până la pământ grajdul învățătorului Trimbițaș, dimpreună cu vre-o 50 cară de fân. Cercetările au satorit că focul s'a aprins din negrija unor copii, cari trăgeau cu pușca la țintă prin apropiere.

Alt foc, tot din joc de copii. În comuna Atia din județul Odorhei, niște copii s'au jucat cu chibrite printre clăile de fân. Din acest joc s'a aprins un foc cumplit care a prefăcut în scrum 16 case. Pagubele trec peste suma de 6 milioane. — Auzind asemenea grozăvii, nu ști ce să mai zici? Copiii ar trebui bătuti la spate, ori părinții cari nu-i grijeșc?

O copilă s'a nenorocit jucându-se cu dinamită. Barbara Dömény, fetiță de 7 ani din Hunedoara, s'a jucat în zilele trecute cu o capsulă (patroană) de dinamită. Tot învârtindu-o și răsucindu-o, capsula cu dinamită a explodat și i-a rupt fetiței mai multe degete dela mâni, rănindu-o greu și la trup. Nu s'a putut satori că de unde avea copilă dinamita.

Foc în palatul Senatului din București. Într'una din nopțile trecute întârziată de pe Bulevardul Academiei au băgat de seamă că în ciadirea cea veche a Universității unde este Senatul, arde ceva. Vestindu-se poliția, s'a aflat că arde un dulap cu hârtii și o mică parte din podul palatului. Pompierii sosiți la timp au oprit întinderea focului și peste vre-un ceas orice primejdie era înlăturată. În timpul când s'a aprins focul, nu erau în palat decât doi servitori, puși acolo pentru pază. Ei nu știu să spună nimic despre cauzele focului.

O nouă mașină de tors. Un inginer român cu numele E. Pomponiu a reușit să inventeze un nou fel de mașină de tors, cu totul deosebită de celea de până aci. Cu noua mașină se poate torce orice: cânepă, in, bumbac, lână, mătășă și, aceasta din urmă, chiar de-a dreptul de pe gogoasa viermelui. Invenția d-lui Pomponiu aduce cu mașina de cusut și se lucrează cu ea foarte ușor, repede și bine. Dă un fir minunat și lipsit de guși. Pot să torcă și copiii și bărbății. Insași Maiestatea Sa Regina Maria a văzut-o, a tors cu această mașină și a laudat-o peste măsură. De-ar veni cât mai curând și pe la noi și de n'ar fi tare scumpă.

† Petru Birlea de Berbești protopopul districtului Mării, paroh român gr.-cat. în Berbești, asesor consistorial, decorat cu medalia „Răsplata muncii cl. I.“ după o boală lungă, provăzută fiind cu sf. Sacramente și-a dat nobilul suflet în mâna Creatorului în 8 August dimineața la 9 ore, în vârstă de 74 ani și 49 ai preoției. Rămășițele pământești s'au înmormântat în cimitierul gr.-cat. al parohiei Berbești în 11 August.

Fie-i țărâna ușoară!

Cunoștințe folositoare.

Cerințele plugăriei noastre

Încă din vremea când țara noastră și-a dat întâia sa așezare, plugăria a fost avuția noastră de căpetenie și însăși temelia pe care s'a rezemat — în curgerea vremurilor — întreaga clădire a Statului nostru. Ea s'a păstrat astfel — prin grija domnească — în tot acel îndepărtat trecut, din care ne-a rămas și scrisoarea lui Vodă Ștefan Cel Mare și sfânt, care scria boerilor munteni: „să arăți unde ați mai arat“. Ea a fost veacuri de-a rândul — după vorba scripturii — piatra cea din capul unghiului, a fost chiagul boerimii fruntașe și îndeletnicirea de toate zilele a întregii obștii, care dădea țării secerători harnici în vreme de pace și gloate vrednice în ceasurile grele de război.

A venit însă urgia turească — poftitoare

de biruri și doritoare de bacșiș — și a venit, ceva mai încoace, ispita prefacerilor din Apus, cari au adus — și una și cealaltă — mai întâi „narturile“, de cari amintesc cronicile cu atâta ciudă, și mai apoi claca și beilicurile, de cari s'au jeluț — în cuvinte așa de dureroase — „dipotaii“ sătenii din Divanul Ad-hoc. Imbinarea aceea fericită, care făcea ca țara să fie una cu plugul și plugul una cu spada a prins deci a se surpa, în măsura în care creștea pohta turcească și potrivit cu rezezițiunea cu care se înstreina și se îmbogățea clasa boerească. Și astfel — cu apăsarea de sus și cu sărăcirea de jos — am avut, în tot veacul fanariotic, acea ruinare a vechii așezări și aceea stricăre a rosturilor noastre plugărești, cari au hotărât mișcarea de redeșteptare din preajma anului 1821 și toată zvârcolirea pregătitoare a mișcării agrare dela 1848. Întoarcerea domniilor pământene, trezirea unor boieri purtați prin părțile cu plugăria înnoită a Apusului și deschiderea schelelor dela Dunăre — îndată după dărâmarea cetăților turcești, și după acel neasămănat izvor de prefaceri, care a fost tratatul dela Adrianopol — toate acestea au făcut ca „Duhul Domnului“ să treacă și pe pământul țării acestea. Și am avut astfel încercări așa de prețioase, cum a fost bunăoară aceea care a dat ființă cursurilor plugărești de rang universitar dela Academia Mihăileană și cum a fost iarăși și sentința care a pus temeliile Școlii de agricultură dela Pantelimon. O nouă plugărie ar fi putut să se statornicească deci, după legiuirea agrară a anului 1864, dacă bogata și încercata pricepere plugărească a unui învățat ca Ion Ionescu dela Brad ar fi fost lăsată să desăvârșească — în toată voia — improprietărea dela 1864, prin banca lui sătenească și prin pilda unor culturi raționale după orânduiala lui, și dacă dorința lui Vodă-Cuza de a da țării o Facultate Agronomică ar fi putut să ajungă fapt împlinit.

Nevoile mari ale Statului nostru — secoluit și mai mult prin purtarea războiului dela 1877 — au îndreptat însă privirile și grija cărmuitorilor noștri — mai toți juriști — întâi către legiuirea șlefuită din Apus și al doilea către latura ademenitoare a unei industrii, străină de cerințele plugăriei, potrivnică plugăriei însăși și ajutată totuși din plin — până la războiul din urmă — cu toată sudoarea și cu toate dăjdiile plătite de plugari. Am părăsit astfel cu totul plugăria și plugăriea, am uitat toată încercarea de înnoire începută în vremea lui Știrbei și Mihai-Vodă-Sturza, am lăsat la o parte Facultatea Agronomică a lui Cuza-Vodă și am părăsit cu totul gândul de a da ființă acelei bănci sătenești, pentru care a luptat din rășputeri Ion Ionescu dela Brad, până la sfârșitul zilelor sale. Și — în schimb — trecând toate puterile Statului în mâinile juriștilor, înstreinați prin creșterea și învățătura lor de țară și de plugăria ei: am adus de aiurea o legiuire obștească, așa de streină încât nici astăzi nu ne putem mișca în voie din pricina ei: am întemeiat o Bancă Națională, care a lipsit plugăria de orice sprijin, de dragul unei industrii, a unui negoț și a unor bănci, românești numai în afară și așa de galițiene pe dinlăuntru lor, și am pregătit astfel, stăruitor și spornic, împrejurările prielnice ale arendășiei fireștești, care ne-a dat răzmerița feroasă a anului 1907.

Dar — în sfârșit — înalta înțelegere regească și poruncitoarele nevoi, aduse de războiul cel mare, au făcut ca — la legiuirea sfioasă a anului 1908 — să se adaugă reforma agrară, la capătul căreia ne aflăm astăzi. Ne găsim astfel — pentru a doua oară — în fericita împrejurare, pe care am mai avut-o a doua zi după improprietărea dela 1864. Dar, pentru

ca și acest de-al doilea prilej să nu însemne numai o simplă împărțire de pământ și pentru a se desăvârși cu tot dinadinsul reforma agrară de astăzi, n'ajung făgăduelile mari, cari răsar din când în când — pentru a fi uitate astfel și mai ușor — și nici nu e destul să avem schimbările de cârmuire, dela cari ne-am obișnuit să așteptăm tot și de toate. Ci e nevoie mai întâi ca — pe temeiul celor invederate până aci — să se petreacă în mintea cârmuitorilor și mai ales în aceea a plugărimii noastre de pretutindeni schimbarea de gândire trebuitoare. Pentru că numai dela ceea ce se așează înăuntrul fiecăruia vine tăria, pe care se sprijină apoi așezământul clădit în afară, pentru îndestularea trebuințelor obștești. Trebuie dar să se înțeleagă măcar acum, că vremea jurismului sec a trecut și că — împotriva părerii celor cari socotesc rostul cărturarilor plugărești isprăvit — mergem tot mai grabnic către vremea în care nu numai chibzuirea rosturilor plugărești, dar cârmuirea țării însăși trebuie făcută — în cea mai largă măsură — de luminătorii plugăriei și potrivit cu însemnătatea deosebită, pe care plugăria o va avea tot mai mult. În al doilea rând însă și cu aceeași grabă, trebuie ca dregătorii țării noastre — înțelegând, în sfârșit, chemarea vremii de față — să dea plugăriei și plugărimii noastre ocrotirea, creditul și învățământul pe care industria și comerțul — amândouă mai proaspăt ivite în viața neamului nostru — îl au încă demult și cu o înlesnire și într-o măsură în care plugăria n'a izbutit încă să-l aibă până astăzi. Și, în sfârșit, e nevoie iarăși ca plugărima noastră — lăsând la o parte tot ceia ce ar putea s'o departă — să se îndrepte bucuroasă și cu toată osârdia, către întovărășirea care abia mijea acum șaiszeci de ani și care singură e în stare să-i aducă și îndestularea unor nevoi neimplinite încă și dreptul însăși de a fi socotită iarăși piatra cea din capul urghiului, și așa cum a fost atâtea sute de ani în trecut și cum ar fi firesc să rămână încă alte multe sute de ani în viitor.

Cu împlinirea acestor trei mari cerințe — pe care le invederează cercetarea trecutului — reforma agrară de dăunăzi poate fi cu adevărat desăvârșită în năzuințele sale, iar — prin aceasta — și viitorul țării însăși va putea fi intra'devăr la adăpost,

Viața Agricolă D. G. Chițoi.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Casă de vânzare Strada Ioan M. Moldovan nr. 92.
informațiuni la REDACȚIA FOII. (344) 2—?

Se caută ucenic.

Se primește un băiat de 13 ani trecuți și cu 4 clase primare, ca ucenic la d.

Nicolae Baciu
pantofar în Blaj.

(353) 1—3

Se află

O moară

în Cistelul român, cu 2 scaune, mânăta cu motor de păcură, care în 30 August se dă în arândă sau se vinde.

Informații la POPA GLIGOR în Cistelul român.
(354) 1—1

O branșă care până acum nu a fost în Blaj

Iosif Székely

măestru vopsitor, lustrator de trasuri și tapițier.
Se află în Blaj, strada Prințul Carol Nr. 52.

Prețuri moderate.

Rog Onoratul public de binevoitorul sprijin
(356) 1 ?

Se caută doi învățăcei, băieți isteți, absolvenți de 7 clase primare ori 2 liceale, pentru magazinul meu de Coloniale și mărunțișuri din BLAJ.

1—3 (336)

I. Nyerges.

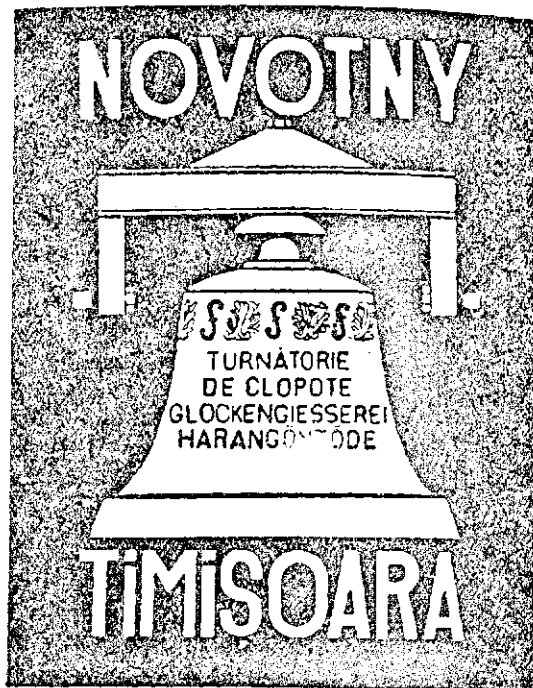
Nr. 650—1927

Lemne de vânzare

Administrațiunea Centrală Capitalară din Blaj, jud. Târnava-mică vinde prin licitație cu oferte scrise 2654 metri steri lemne focale de fag calitate I. cari lemne se află în pădurea fundațiunii Andreiu Frâncu comuna Buzas, 4 km. depărtare dela Heanda, județul Someș. Terminul 15 Septembrie 1927 orele 12 din zi. Deodată cu ofertele se va depune și o garanță 50% a prețului oferit, în numerar, sau scrisoare de garanță. Condițiuni de plătire: 1/2 din preț la aprobarea licitației din partea Vener. Capitlu Metropolitan, cealaltă jumătate când lemnele vor fi scoase din pădure. Timpul de plătire cel mult până la 31 Decembrie 1927. Ofertele se trimit închise pe adresa Administrației C. Capt. Blaj, 24 August 1927.

1. 2 (358)

Dr. Ambrosiu Cheșianu
administrator capitalar.

Strada Lunei 4. Fondat în 1872.

Turnătoria de clopote cea mai mare din țară.

RECLAMA

:: este sufletul comerțului ::

CĂRȚI PENTRU POPOR.

Cartea este cel mai bun prieten al omului. — Ai carte, ai parte. Omului cu învățătură îi curge miere din gură.

La **Librăria Seminarului din Blaj** se află de vânzare următoarele cărți scrise anume pentru cetitorii din popor:

A. LUPEANU-MELIN: În pragul vremii	10 lei	IOAN POP-CÂMPEANU: Câmpia Transilvaniei	5 lei
„ „ Copii în război	2 „	„ „ Ciupercile	5 „
„ „ Sămânța viitorului	3 „	„ „ Bacteriile folositoare	5 „
„ „ Ce este de văzut în Blaj	4 „	„ „ Dușmanii omului	5 „
„ „ Blajul istoric	10 „	„ „ Pricinitorii boalelor	5 „
„ „ La Piatra Libertății	10 „	SEPTIMIU POPA: Crucea Domnului	2 „
IULIU MAIOR: Adevărata fericire	6 „	TOMA COCIȘ: Povești și legende	2 „
„ „ Darul lui Dumnezeu	6 „	„ „ Toderică dragul mării	1 „
„ „ Fiți desăvârșiți	5 „	„ „ Feciorașul Moșului	2 „

Toate acestea cărți împreună costă numai **83** Lei. Cine trimite la adresa Librăriei, cu mandat postal, **100** lei, le primește acasă cu poșta plătită. Și va avea de citit, lucruri frumoase și folositoare, un an de zile.

Cărțile se capătă și una câte una. Atunci, la prețul cărți se mai pune 1 leu pentru plata poștei.

Nu uitați adresa: LIBRĂRIA SEMINARULUI, BLAJ, județul Târnava mică.